

“Cuba contribueix a una sensualitat que buscava prèviament”

Francesc Bodí (Agres, Comtat, 1963) ha publicat a Bromera la novel·la *Havanera*, Premi València de Narrativa Alfons el Magnànim 2005.

—Per què us ha interessat Cuba, i en concret la Cuba que assoleix la independència?

—Perquè la seua insularitat m'ajuda a mitificar l'espai i perquè alhora és una terra pròxima i llunyana. I perquè l'època és la més apassionant, l'època dels primers governs que són titelles dels ianquis, fins a la revolució.

—El protagonista es diu Josep Martí, com l'heroi de la independència, fill de valencians. Un homenatge, un paral·lel?

—No, en absolut. Es diu Martí perquè és un cognom valencià i se'm va acudir sense pensar en l'heroi. El referent històric és un element més a la novel·la, no és la part més important.

—Heu fet, per tant, més una novel·la de temes, que una crònica?

—Sí. De temes, n'hi ha molts. El de l'amor, el de les passions com a forces redemptores de l'existència humana, el de la cobdícia, el del temps, el del temps existencial... També hi ha una reflexió sobre la funció de l'art i la literatura, o una reflexió sobre la relació entre realitat i ficció.

—Heu seguit el fil de la vida del protagonista, però amb derivacions que un cop acabades, deixen pas a la història principal. Per poder donar una visió més completa d'aquella Cuba?

—Sí. Hi ha un fil més principal i després la història va ramificant-se, teixint una mena de tapís i, com les nines russes, també van confluint-hi. I mostren una teranyina més grossa, que és una visió de Cuba.

—Feia temps que Cuba us robava el son?

—No. Sí que he llegit literatura sobre Cuba i m'ha aparegut interessant ambientar-hi l'acció.

—Hi aneu sovint?

—No. No hi he anat mai. Crec que no cal per ambientar una novel·la. I encara que volguera no podria viatjar a la Cuba del XIX. I ara amb Internet es pot viatjar virtualment.

—L'heu feta sensual per culpa de Cuba?

—No. Cuba i el Carib han estat una contribució a una sen-

Francesc Bodí, autor de *Guerras perdides* o *L'infidel*, publica *Havanera*, premi València de narrativa Alfons el Magnànim.

sualitat prèviament buscada. Una, pel clima i l'altra, pel mestissatge de l'illa, un element de sensualitat que era bo destacar.

—El protagonista no sembla una persona gaire decidida. Es deixa anar. Ni sembla tenir grans ambicions. No deu ser gaire representatiu dels emigrants que van anar-hi per fer fortuna, oi?

—No, perquè ell fugí a Cuba, més que buscar-hi alguna cosa. S'hi va empès per un odi que deixa enrere i allà li passen coses imprevisibles que el fan canviar. Això és com una metàfora de la vida. Per molt que penses fer una cosa, l'atzar et fa canviar. Arriba a Cuba amb una idea i n'acaba amb una altra. També és el que li passa a molts immigrants.

—La novel·la engega amb una intensitat febrosa i després ja és més descriptiva; primer és sensual i intensa i després, més tranquil·la. Era una cosa prevista o és que vàreu veure que era impossible mantenir la intensitat inicial?

—És volgut. No pots mantenir un clima molt apassionat o molt eròtic molt de temps i has d'anar combi-

nant erotisme i descripció.

—Penseu que l'estil ha quedat afectat per la sensualitat de l'illa i la dels escriptors cubans?

—Sí, perquè normalment els escriptors són en part el que lleixeixen. I no només pel que fa a l'estil, també pel que fa als temes. L'estil de la novel·la és molt sensual. Paisatges, olors i sabors són elements de l'harmonia de l'obra.

—Sou professor de filosofia. On apareix el filòsof a la novel·la?

—En tota la novel·la, però no directament, perquè la novel·la juga amb unes cartes diferents. La filosofia està en el tema del paper de l'art en la vida. I els temes estan soterrats. Es mostren en la seua vena emotiva.

—Per a l'autor, la novel·la ha estat una evasió?

—Sí. L'art ha de ser un entreteniment intel·ligent i sensible. M'ha servit per desconnectar de la realitat, de la realitat del País Valencià, que no sempre és prou agradable. No està centrada en una realitat política pròxima i per tant també m'ha servit per a girar full.

Lluís Bonada